

skepsis Blog

≡ Menu



Riskante ayurvedische geheimen

23/01/2008 door Marie Prins

Wie graag zijn leven waagt, hoeft niet de noordhelling van de Eiger te beklimmen. Dat kan ook rustig thuis, bijvoorbeeld door een ayurvedisch kruidenmiddel uit India te bestellen, regelrecht van een huisvlijtpraktikant (die zegt zijn middeltjes zelf thuis uit zelfgeteelde planten te bereiden) die de samenstelling geheim houdt en over de bereidingswijze van een van zijn produkten enkele prentjes van werknemers verstrekt. Dan weet je niet of er zware metalen in zitten of gevaarlijke kruiden, of iets waar je allergisch voor bent of dat de werking van andere medicijnen die je gebruikt of nog gaat gebruiken kan verstoren.



Iemand die zo'n middel toch wilde bestellen vroeg mij via Skepsis waar zij dat kon laten controleren op zware metalen en PA's. De Voedsel en Waren Autoriteit (VWA waarin opgenomen de Keuringsdienst voor Waren) keurt alleen als er klachten zijn, en er geen al dan niet geregistreerde geneesmiddelen in het preparaat zitten. Staan er geneesmiddelen op het etiket van zo'n preparaat (niet bij geheimmiddelen natuurlijk), of ontdekt de VWA ze, dan is het een zaak voor de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ). Zo gebruikt de ayurveda onder andere Somlate, dat is *Ephedra vulgaris*, een in

Nederland ongeregistreerd geneesmiddel. Dus als iemand klachten heeft en de VWA vindt Somlate, dan neemt IGZ het over.

Overigens moet in Nederland zowel bij geneesmiddelen als bij supplementen, dus ook bij kruidenmiddelen, de samenstelling op de verpakking of op de bijsluiters staan. Geheimmiddelen zijn dus gewoon onwettig. Het controleren van een kruidenmiddel waarvan de samenstelling geheel onbekend is, is lastig. Ik ken geen laboratorium dat zoiets voor particuliere klanten doet. Mocht ik er een vinden, dan zal ik dat in een reactie hieronder toevoegen. Zware metalen kunnen veel laboratoria er wel uit halen. Eén commercieel lab levert voor 148 euro ex BTW (totaalpakket) het gehalte aan lood, cadmium, koper, chroom, zink, kwik, nikkel en arseen. De PA's van de verschillende kruiden zijn echter bijvoorbeeld allemaal net een beetje verschillend (1) wat het lastig maakt, en voor andere nog moeilijker bestanddelen is controle ook noodzakelijk. Als testen van een middel al mogelijk is, dan is het buitengewoon kostbaar, en het is natuurlijk van de gekke dat de klant dat moet doen omdat de leverancier op geheimhouding staat.

De illustratie van de bereiding van het middel Chyavanprash (foto hiernaast, overigens waarschijnlijk niet het middel waarover Skepsis geconsulteerd werd) in het bedrijf van onze geheimmiddelenverkoper doet nog het meeste denken aan een heksen-scène uit *Macbeth*:

Double, double, toil and trouble,
Fire burn and cauldron bubble.

Het recept van Chyavanprash is helemaal niet geheim. Volgens overlevering is het een recept van de monnik Chyavan uit de vierde eeuw voor onze jaartelling, maar er zijn ondertussen talloze variaties. Het is in feite jam van de amla, een Indiase vrucht uit de wolfsmelkfamilie, waarin 20 tot 80 kruiden worden meegekookt. Bij ten minste een recept zitten er nog de nodige mineralen bij, dus wellicht zware metalen. Het is onmogelijk om te raden naar wat er in de eigen geheime versie van onze praktikant zit. Zouden er na afloop van het hierboven afgebeelde productieproces nog verantwoorde laboratoriumcontroles plaatsvinden? Chyavanprash zou een verjongingsmiddel zijn, maar het zou ook goed zijn bij verkoudheid, astma en impotentie.

Overigens worden tegenwoordig vele, zo niet de meeste, ayurvedische middelen in moderne farmaceutische fabrieken vervaardigd, die adverteren met de samenstelling



van hun product. Vaak zijn dat dezelfde fabrieken die ook reguliere medicijnen vervaardigen.

Zware metalen



Bij de ayurveda gelooft men in de geneeskracht van zware metalen. Er zijn weliswaar de nodige rituelen die deze zware metalen 'ontgiften', maar het zware metaal is nu eenmaal zelf het gif, dus ontgiften heeft geen zin. De regering van India is er intussen achter gekomen dat de buitenlandse handel in ayurvedische medicijnen gehinderd werd doordat er geregeld verslagen kwamen over vergiftiging door de zware metalen in deze kruidenpreparaten. (2) Onze eigen VWA [publiceerde een lijst](#) van namen van gevaarlijke middelen. In oktober 2005 besloot de Indiase regering dat kruidenmiddelen voor de export niet meer zware metalen mochten bevatten dan de regels van de World Health Organization (WHO) toestonden. Dit besluit ging op 1 januari 2006 in. De WHO zegt een en ander iets anders dan onze VWA, maar praktisch is er geen verschil. Voor

binnenlands gebruik in India gelden deze regels niet. Of er controle is op de uitgaande post naar individuen buiten India is onbekend, waarschijnlijk niet of nauwelijks. Het is dus verstandig om preparaten die rechtstreeks uit India worden toegezonden in ieder geval op zware metalen te laten controleren. Dat kost wel wat (zie boven), maar voor je gezondheid moet je wat over hebben.

Gevaarlijke kruiden

Het Nederlandse Kruidenbesluit bevat twee lijsten van gevaarlijke planten. Lijst I is een lijst van planten met pyrrolizidine-alkaloïden (PA's). Die worden in de lever opgeslagen en verstopten op den duur de bloedvaten van en naar de lever. Het maakt niet uit of men een flinke portie in een keer opmaakt of de consumptie over een lange tijd uitsmeert. In het eerste geval zal de ziekte of dood van de gebruiker nog wel in verband gebracht worden met het middel, maar in het laatste geval niet. In Nederland mag er niet meer dan één duizendste milligram per kilo of per liter aan PA's in kruidenpreparaten aanwezig zijn. In België mogen deze planten helemaal niet gebruikt worden. Verschillende planten van lijst I, zoals de beruchte smeerwortel en klein hoefblad, worden in de ayurveda gebruikt.

De ayurveda gebruikt verder nog menig kruid dat heel terecht op lijst II van het kruidenbesluit staat. Wat op lijst II staat is levensgevaarlijk, helaas is die lijst te beperkt.

Ayurveda gebruikt bij voorbeeld verschillende soorten uiterst giftige akonieten zoals de welbekende blauwe monnikskap *Aconitum napellus* maar ook *A. heterophyllum* en speciaal *A. ferox* en *A. laciniatum*. Die laatste drie ontbreken (tot nu toe) op lijst II en mogen rustig ingevoerd worden. Het kost erg veel tijd en moeite om kruiden aan lijst II toe te voegen. We zijn niet zo goed beschermd als we wel denken.

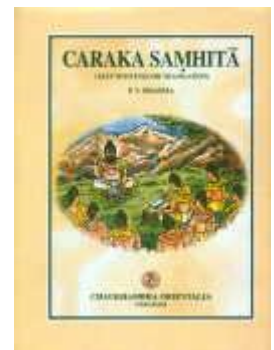
Volgens de ayurveda worden de akonieten 'ontgift'. Men weekt ze bijvoorbeeld in koeienurine, dan worden ze met water gewassen en zeer lang in koeienmelk gestoomd. Zou dit enig effect hebben? Omdat de ayurveda met net zulke methoden lood en dergelijke 'ontgift', zal controle achteraf wel niet bij het recept horen.

Aconitinevergiftiging als gevolg van het gebruik van Vatsanabha (monnikskap en aanverwanten) komt in India van tijd tot tijd voor. (3) Soortgelijke gevallen zullen waarschijnlijk ook wel bekend zijn bij het gebruik van andere giftige planten van lijst II, zoals bittere komkommer (*Citrullus coloncyntidis*), het kankerverwekkende *Croton tiglium*, lobeliekruid (*Lobelia inflata*), rauwolfia (*Rauwolfia serpentina*), wonderolieboom (*Ricinus communis*) en braaknoot (*Strychnos nux-vomica*).

Geheimhouding

Het basisboek van de ayurveda, de *Charaka samhita*, verkondigt in deel 1 (*sutra sthana* 1/126): 'Als de naam, identificatie en eigenschappen van een geneesmiddel onbekend zijn, kan het schaden als het ingenomen wordt.' Geheimhouding is dus tegen de ayurvedische regels.

Er bestaat dan ook voor de ayurveda een *Ayurvedic Formulary of India* met een groot aantal gedetailleerde recepten. Net als bij een kookboek staat daar niet alleen in wat er in zo'n middel zit maar ook hoe je het klaar moet maken. Natuurlijk hebben velen hun eigen enigszins afwijkende familierecept, maar geheimhouding is geen onderdeel van de ayurvedaleer. Geheimhouding van een medisch recept is onethisch. De gebruiker moet er immers zeker van zijn dat



het kruidenpreparaat niets gevaarlijks bevat: geen zware metalen, geen PA's, geen dodelijke kruiden, niets waarvoor de gebruiker allergisch voor is, en niets wat de werking van andere medicijnen kan verstoren. Zo kan er in een middel tegen de ziekte van Parkinson *Mucuna pruriens* zitten. Dat bevat L-dopa, maar de dosering van L-dopa luistert heel nauw. De patiënt kan dan samen met de L-dopa van de gewone dokter daar te veel van krijgen, met nare gevolgen. Als er iets mis gaat, moet de arts er achter kunnen komen wat er aan de hand is, zeker als die arts duizenden kilometers van de fabrikant vandaan woont. Het deugt ook niet om de patiënt op te zadelen met gigantische kosten om de veiligheid van het preparaat te testen. Die kosten hoort de fabrikant te dragen. Conclusie: het gebruik van ayurvedische geheimmiddelen houdt een onaanvaardbaar risico in.

Noten

1. Huxtable RJ, *The Toxicology of Alkaloids in Foods and Herbs. Food Poisoning: Handbook of Natural Toxins*, volume 7. p. 243-250. CRC Press, 1992, ISBN 0-8247-8652-1
2. [waarschuwing JAMA](#), [waarschuwing 27/8/2004 VWA voor loodvergiftiging](#), [idem 18/10/2004](#). Zie ook de algemene [waarschuwing van de VWA voor zware metalen in ayurvedische middelen](#).
3. Rastogi S, Rastogi R, Singh RH, Adverse effect of Ayurvedic drugs: An overview of causes and possibilities in reference to a case of Vatsanabha (Aconite) overdosing, *The International Journal of Risk & Safety in Medicine*, vol. 19, 3, 2007, IOS Press, p.117-125.

📁 Kruiden

- < Lynne McTaggart en het nulpuntsveld
- > De nieuwe Uri Geller: een betere goochelaar?

19 gedachten over “Riskante ayurvedische geheimen”

Agno

24/01/2008 om 23:06 | Bewerken

Marie,

Geweldig stuk! Heb het met plezier gelezen. Dit zou eigenlijk voor een veel breder publiek dan dit blog uitgemeten moeten worden. Lijkt me echt iets voor de zaterdagbijlage van een van onze nationale kranten (het kan zomaar levens redden).

Voor mij wordt hiermee nogmaals bevestigd dat al dat ‘zweverige’ gedoe helemaal niet zo onschuldig is als het lijkt. Oké, de kwantummechanica een beetje misbruiken om je subjectieve ervaringen te bewijzen, daar maak je geen directe slachtoffers mee (leidt hooguit tot tijdelijke verhoging van de bloeddruk). Als het echter om kwakzalvers gaat (zie o.a. de andere blogs hier)

die met alternatieve therapieën en giftige kruiden in de weer gaan, dan wordt het een zeer ernstig vergrijp!

Helemaal erg wordt het zodra economische motieven een rol spelen (en dat is bijna altijd het geval). Denk bijv. aan die beruchte kruidendokter die door Willem 'o' Duys ergens begin jaren 70 ontmaskerd werd.

Wat ik overigens nooit begrepen heb, is die merkwaardige hang naar dat 'mysterieuze' verre oosten vol met z'n Oosterse wijsheden die klakkeloos en kritiekloos overgenomen worden. Als het bijv. uit India komt dan is het opeens een 'eeuwenoude wijsheid'. Als je hier in het westen een volkswijsheid uit diezelfde tijd zou debiteren, dan wordt je vierkant uitgelachen (oké, ik maak een uitzondering voor de Enkhuyzer Almanak.). Volgens mij is die hang naar het Oosten nog een overblijfsel uit de jaren 60/70 en is het begonnen toen de Beatles bedwelmd raakten door de Oosterse mystiek (en John Lennon door de Japanse). Ik herinner me ook uit die tijd onze Ramses Shaffy die in de Bagwan was (met zijn Rolls Royces). Je zou toch denken dat we ondertussen iets geleerd hebben over dat soort sekteleiders en dat er helemaal niet zoveel wijsheid inzit als hen door de 'believers' toegedicht wordt.

Naar mijn weten is het enige Indiase kruid dat zijn belofte volkomen waargemaakt heeft de Srinivasa Aaiyengar Ramanujan. Een regelmatige dosis van dit autodidacte en daarmee pure kruid, doet echt wonderen voor je creatieve vermogens (gebaseerd op persoonlijke ervaringen)!

P.S.

Er zit overigens iets in het woord "braaknoot (Strychnos nux-vomica)" dat mij ervan weerhoudt om het überhaupt te proberen. 😊

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Renate

24/01/2008 om 23:26 | [Bewerken](#)

Tja, zo lang mensen natuurlijk associeren met gezond, zal het mis blijven gaan. Men lijkt te vergeten dat de natuur een aantal zeer sterke gifstoffen kent.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

A. Atsou-Pier

25/01/2008 om 12:55 | Bewerken

@ Agno

En nu nog een autodidactisch en puur kruid voor de niet-wiskundigen onder ons ...

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Jan Willem Nienhuys**

25/01/2008 om 19:47 | Bewerken

@ Agno

kwantummechanica misbruiken kan ertoe leiden dat mensen je geloven als je beweert dat 'hersendood is niet dood', en daardoor dat een patient die een donororgaan nodig heeft langer moet wachten en dood gaat.

Dus: wie dit leest en op een wachtlijst voor transplantatie staat en zich afvraagt waarom het toch zo lang duurt, kan denken: dat is omdat een kwantumzwatelaar transplantatie bij hersendoden belet.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Marie Prins**

25/01/2008 om 19:53 | Bewerken

Ik vermoed dat Agno net als ik uit West-Friesland, komt. Natuurlijk koop je de Enkhuyzer Almanak, maar die is slechts enkele eeuwen oud. Je moet toch

weten wanneer de kermessen in de verschillende dorpen zijn(al was het allen maar om die te vermijden).

Maar zou iedere lezer van deze blogs weten wie Srinivasa Aaiyengar Ramanujan was?

Rie

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

25/01/2008 om 20:20 | [Bewerken](#)

Ramanujan was een Indisch genie in de wiskunde, zoals Agno schreef, autodidact (hij had wel enige begeleiding). Hij werd naar Engeland gehaald door de wiskundige Hardy. Er is een populaire biografie van hem: *The man who knew infinity* door Robert Kanigel.

Er is veel over hem te vinden:

Nederlands:

<http://www.kennislink.nl/web/show?id=100896>

<http://www.math4all.nl/Wiskundegeschiedenis/Wiskundigen/Ramanujan.html>

Engels:

http://en.wikipedia.org/wiki/Srinivasa_Ramanujan

<http://www-groups.dcs.st-and.ac.uk/~history/Biographies/Ramanujan.html>

De foto die je overal van hem ziet was genomen toen hij al erg vermagerd was door zijn ziekte. Hij was oorspronkelijk nogal mollig.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

A. Atsou-Pier

27/01/2008 om 14:53 | [Bewerken](#)

Die hang naar Oosterse wijsheden, dat is niet zo verwonderlijk : in de vorm waarin ze in het Westen doordrongen en doordringen beloven ze Verlichting van het lijden in het hier en nu en wel in de geest, eigenlijk een soort ontsnapping aan de boze wereld/materie via een vlucht naar individuele geestelijke sferen. Deze belofte gaat meestal gepaard met de opdracht om het denken op nul te zetten, dus dat spreekt mensen aan die moeite hebben met de Verlichting (in historische zin) en met wetenschappelijke verworvenheden, of die gewoon in diepe ellende verkeren. Een en ander sluit ook mooi aan op de gnostische onderstroom die vanouds in het Westen aanwezig is, plus wat neo-platoonse ideeën. Het Christendom kan daar niet tegenop, want dat belooft pas Verlossing (van lijden en zonde) na de dood ; seculiere stromingen beloofden wel eens Verlichting in het hier en nu, maar dan in de materie, en we weten hoe het met het marxisme afliep.

De Romantiek (in historische zin) zat al vol met Oosterse religiositeit (Schopenhauer b.v.), daarna kwam er een opleving met de theosofie/antroposofie, om via New Age onze tijd te bereiken.

Een soortgelijk verhaal valt op te zetten voor het romantiseren van de natuur en de hang naar natuurlijke producten.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Agno

27/01/2008 om 19:39 | Bewerken

@Atsou-Pier,

Dat vind ik een mooie serie gedachten! De Oosterse mystiek die het gat opvult tussen het middeleeuwse 'Memento Mori' en het 'Carpe Diem' van de Verlichting. De christelijke religie had (en heeft) hier inderdaad geen antwoord op. De Westerse religies zijn mijns inziens vrijwel allemaal geconstrueerd rondom de angst voor de dood. Het beeld van de hemel heft deze angst op, maar er is een kleine voorwaarde; je moet wel op een voorgeschreven 'goede' wijze leven om er uiteindelijk ook in te mogen. Slimme gedachte, maar kennelijk niet voldoende om de Westerse mens geheel spiritueel te bevredigen.

Het "Zen" Boeddhisme (en de daarmee geassocieerde kunst van het motoronderhoud 😊) hebben me daarom altijd ook meer aangesproken. Het is een vreedzame leer waarbij weinig bovennatuurlijke elementen gebruikt worden (maar ik kan gemakkelijk zonder).

Jouw redentatie roept echter wel weer een andere vraag op. Aannemende dat de angst voor de dood een collectieve angst is, die in ieder levend wezen bestaat ('struggle for life'); waarom is de Westerse mens het dan zo anders gaan invullen dan de Oosterse?

Zou er misschien een correlatie bestaan met de natuurlijke omgeving waarin de religie floreert (of waarin de aanhanger ervan geëvolueerd is)?

Ik wilde eigenlijk niet teveel afdwalen, maar er bleek geen Indiaas kruid tegen gewassen...

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

A. Atsou-Pier

29/01/2008 om 17:02 | [Bewerken](#)

@ Agno

Dat Oosterse en Westerse religies zich verschillend ontwikkelden lijkt mij niet zo vreemd, ze zullen bij hun ontstaan al verschillend geweest zijn. Of religies ontstaan zijn uit angst voor de dood weet ik niet, maar in ieder geval op dit punt verschillen Oost en West. Jodendom (vml) en christendom : de mens sterft als individu, dus lichaam, geest, ziel en wat dies meer zij en gelooft in de wederopstanding van het lichaam met genoemde toebehoren, en of dat in de hemel dan wel de hel zal zijn hangt af van het laatste oordeel (God stelt de norm, niet de mens). Oosterse religies, New Age etc. voorzover men in reïncarnatie gelooft : de mens sterft wel, maar dat betreft alleen het lichaam dat men afwerpt als een oude jas, de ziel of de geest leeft in ongewijzigde vorm voort en in welke vorm dat gebeurt hangt af van het eigen oordeel (de mens stelt zichzelf de norm ; Ilja Maso zei in Trouw dan ook dat hij zichzelf wel even zou oordelen). Dat geeft dan van die leuke sterftaferelen : dag lieve echtgenoot, dag lieve kinderen, ik neem in een volgend leven gewoon een nieuwe echtgenoot en kinderen.

De vraag waarom tegenwoordig de kerken leeglopen richting New Age en andere zelfkazende spiritualiteit vind ik eigenlijk interessanter, men zou immers ook gewoon atheïst kunnen worden. Hier raken we vermoedelijk aan psychologische en sociale factoren : de blijde boodschap dat de mens van nature goed is, dat de mens niet (echt) doodgaat, dat men zijn eigen normen kan stellen, dat de relatie met de ene medemens volstrekt inwisselbaar is voor die met de andere medemens, een onbeperkte mogelijkheid tot zelfontplooiing zonder dat iemand dat egocentrisch kan of mag noemen, nergens geen studie voor nodig want kennis borrelt uit het niets of uit het Al op in de mens of nog liever in een leermeester(es) die er een leuke cursus van kan maken, nooit geen twijfel meer want alles kan, melkkan, koffiekan, er is geen verschil tussen goed en kwaad of tussen zin en onzin, niemand heeft het over recht, rechtvaardigheid of gerechtigheid, religieuze dan wel paranormale ervaringen overkomen een mens gewoon, (als ik nog een keer op het blog Helderziendheid bekeken lees : "het overkomt mij", dan ga ik gillen), etc. Kijk, dit soort leuke dingen wil de geheel autonome, moderne mens natuurlijk graag. En e.e.a. past ook uitstekend bij het neoliberalisme, maar dat is een ander verhaal.

Ad klimaat en bodemgesteldheid : dat lijkt mij nu niets met religie van doen te hebben. B.v. zo rond het begin van de jaartelling wemelde het van godsdiensten in Israël e.o. , ook veelgoderij en reïncarnatietoestanden. In de Romantiek (?) was er een Fransman die iets dergelijks beweerde en daar is in WO II uitbundig gebruik van gemaakt (Blut und Boden).

Overigens, in Japan schijnt het boeddhisme tijdens WO II nogal wreed geweest te zijn.

@ Nanninga

Dit is off topic, maar Agno begon er over. And correct me if I'm wrong.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

29/01/2008 om 18:06 | Bewerken

Ik denk dat serieus atheïsme, dus zonder ersatz-goden, ersatz-hemel in de vorm van een goedkoop luilekkerland (of N-Reizen, voor al uw astrale excursies en vorige levens, lagere tarieven vindt u nergens) en andere bovennatuurlijke gatenvullers veels te veeleisend is. Dat de moderne mens autonoom is, daar geloof ik niks van. Neem nou alleen al het in Nederland gangbare bé-ennerisme. Dat is gewoon een moderne versie van het polytheïsme. En terug naar het onderwerp van deze blog: het idee van heilbrengende en algenezende geneesmiddelen van een alwetende goeroe uit Verweggistan is toch ook een soort messiasgeloof? Ik geloof pas dat de moderne Nederlandse mens autonoom is als tv-presentators net zoveel betaald krijgen als baliemedewerk(st)ers van grote bedrijven. en iedereen dat heel normaal vindt.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

A. Atsou-Pier

30/01/2008 om 10:58 | Bewerken

Aannemende dat de mens ook een sociaal wezen is, is hij natuurlijk nooit autonoom. Het streven naar absolute geestelijke autonomie vind ik toch typisch iets voor New Age. Het veeleisende christendom (met troost) heeft dat niet en het veeleisende atheïsme/humanisme (zonder troost) ook niet. Het doel in New Age is steeds versmelting met de godheid, het universum, de natuur, etc. (dat was ik nog vergeten bij mijn opsomming van leuke dingen hierboven), anders gezegd : spirituele ervaringen/belevenissen, die het christendom en het atheïsme/humanisme niet leveren. In New Age komt daar geen God of gebod aan te pas, en ook geen medemens. Anders gezegd, op het moment dat u al mediterend in uw zoveelste hogere staat van bewustzijn verkeert, bent u compleet onkwetsbaar geworden (Rudolf Steiner en ook boeddhisme vml) . Dus hebt u geen relatie meer met uw medemens en zit u ook niet meer op blogs te schrijven. Maria Sicksz schrijft ergens, als ik mij goed herinner, dat de medemens is een soort leerobject is. En op blz. 155 van haar boek dat omstandigheden die voor de lagere persoonlijkheid van belang zijn, zoals het huwelijk, totaal niet van belang zijn voor het hogere ik. Dit lijkt mij toch echt een vlucht naar binnen, naar geestelijke autonomie. Autonomie in financieel-economische zin is iets anders. Ik hoor opvallend vaak

in alternatieve kringen dat men niet hecht aan materiële bezittingen, geld is iets banaals, etc. Zullen we even aan een baliemedewerk(st)er met minimumloon (en zonder kostwinner) vragen wat die daar van vindt ?

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Renate

30/01/2008 om 13:55 | [Bewerken](#)

Tja, het zijn vaak mensen die een behoorlijk inkomen hebben, die zeggen dat ze niet hechten aan materiële bezittingen. Ik verwacht dit niet te horen uit de mond van een dakloze.

Een vriend van mij zegt ook dat hij niet hecht aan materiële bezittingen. Hij werkt dan ook maar een dag per week. Z'n huis heeft hij van z'n ouders geërfd en z'n vriendin werkt fulltime. Hij verzamelt overigens wel etalagepoppen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Agno

30/01/2008 om 16:01 | [Bewerken](#)

@Renate,

Hilarische post! 😊

Vraag me af waar deze vriend ergens in de Maslow piramide hangt. Is dit nou die totale zelfverwerkelijking (of transcendentie)? Etalagepoppen verzamelen is wel een merkwaardige hobby, als hij nu bijv. in z'n volkstuintje Indiase kruiden zou telen, dan zeg ik oké; maar dit is bizar.

Over Maslow gesproken. Ik denk dat de mens in een moderne samenleving met sociale vangnetten, steeds egocentrischer wordt naarmate hij/zij in de piramide opklimt.

Organische of lichamelijke behoeften (eten, drinken, seks) Hebben we sociale vangnetten voor.

Behoeftte aan veiligheid en zekerheid (familie, gezin, buurt) Wordt al minder in NL.

Behoeftte aan sociaal contact (groepen) Hier gaat het al mis door het toenemende egocentrisme, internet, afsluiten met je I-pod in de trein met zonnebril op.

Behoeftte aan waardering en erkenning (status/macht in sociaal verband). Willen steeds meer mensen. Ook vermeende paranormale gaven worden hiervoor misbruikt.

Behoeftte aan zelfontplooiing of zelfactualisatie (zoals etalagepoppen verzamelen, je vermaken met riskante ayurvedische geheimen en andere spirituele uitlaatkleppen die voornamelijk op de 'ik' gericht zijn).

Opvallend dat Maslow stelt dat "het sociale milieu is niet weg te cijferen als steunende basis van deze actualisatietendens". Dat weet ik nog zo net niet, het lijkt soms wel of mensen met vermeende paranormale gaven een aantal treetjes op de trap overslaan en vervolgens uitermate beducht zijn voor het gapende gat onder hen...

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

30/01/2008 om 17:51 | Bewerken

Ik denk dat het bestellen van ayurvedische kruiden niet zo ikkerig is. In een aantal gevallen heeft de huidige geneeskunde niets te bieden voor sommige klachten, althans geen uitzicht op herstel. Dat kan gaan om terminale ziekten, om bijwerkingen van hele akelige behandelingen voor nog akeliger kwalen, op P&N-ziekten (pappen en nathouden), om psychogene aandoeningen waarvoor de betrokkene geen psycholoog wil raadplegen ('ik ben toch niet gek?') etc. In een dergelijke als wanhopig gevoelde situatie is de zieke geneigd allerlei adviezen van goedwillende bekenden op te volgen en te geloven in elk aanbod van genezing.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

A. Atsou-Pier

31/01/2008 om 11:57 | [Bewerken](#)

Ik heb wel eens gedacht : als 10 % van de bevolking gebruik maakt van alternatieve geneeskunde/middelen, dan is het aantal New Age-aanhangers op minstens 10 % van de bevolking te schatten. Ik zou zelf nooit naar ayurvedische kruiden grijpen, om de simpele reden dat ik niet in dat circuit zit (had er eerlijk gezegd nog nooit van gehoord).

In dat circuit van 10 % zit volgens mij de sociale steun richting zelfontplooiing die Maslow noemt en waaraan Agno twijfelt (en of Maslow het verzamelen van etalagepoppen op het oog had ???). Het is inderdaad geen groot circuit en nogal ongeorganiseerd, maar men kan het niet missen : in mijn lokale bokkeblad staan wekelijks minstens 5 advertenties van het genre "op zoek naar uw innerlijk ?", terwijl de provinciale bladen paginabrede advertenties voor alternatieve geneesmiddelen bevatten.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Myriam

30/03/2008 om 15:33 | [Bewerken](#)

Heugelijk indien waar: de Britse tegenhanger van de voedsel en waren autoriteit zou ervoor gezorgd hebben dat een advertentie voor een halsketting met een hindu bedeltje verboden werd omdat er genezing werd beloofd. Ik heb geen tijd om alles te vertalen, hier is het bericht in het engels:

London, 21 Feb. (AKI/Asian Age) – Britain has banned a television advertisement for a Hindu religious pendant, which claimed to ward off evil spirits.

The direct response advertisement was run by the Leicester-based Middlesex Broadcasting Corporation on its MATV Punjabi channel in December.

The advertisement, which was broadcast in Hindu, featured a "Ganesh Rudraksh" pendant. It claimed to promote good health and protect the wearer from any obstacles.

The advertisement also featured so-called "testimonials" of people who claimed to have benefited from wearing the pendant.

The on-screen graphic showed the pendant creating a protective shield around the wearer, protecting him from rays, evil spirits, a skull and crossbones and a puppet doll.

The Advertising Standards Authority (ASA), an independent advertising watchdog, ruled last week that the advertisement for the pendant had breached television advertising standards, which prohibit advertising for products or services within the recognised character of the occult.

The objections against the advertisements were raised by monitoring staff at the Broadcast Committee of Advertising Practice, the body which sets regulations for TV advertisements.

According to the committee, the pendant advertisement exploited the superstitious and the vulnerable.

The "scientific evidence" to corroborate the testimonials presented by the MATV channel was also challenged by the committee.

The advertisement for the "Ganesh Rudraksh" pendant, according to ASA council, was contrary to its codes which do not allow the promotion of the occult, psychic practices and exorcism.

"The advertisement must not be shown again in its present form and the product should not be advertised without adequate substantiation for the claims made for it," the council ruled.

In its argument, the TV channel said that wearing the Rudraksh for Hindus was comparable to Christians wearing a cross. Just as it was impossible to prove that a cross would ward off evil, it was similarly impossible for them to give scientific proof about Rudraksh, the channel claimed.

The advertising watchdog said it had considered that the ad promoted a good luck charm, but concluded that the ad was for an unacceptable category. It

breached the TV Advertising Standards Code on occult, psychic practices and exorcism.

The authority said the advertisement exploited superstitious and vulnerable viewers.

“In the absence of clinically-controlled trials (which) prove the efficacy of the product, we considered that the claims were misleading,” the body ruled.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

A. Atsou-Pier

31/03/2008 om 08:00 | [Bewerken](#)

Wij hebben in Nederland inmiddels (jaren na het buitenland) een Consumentenautoriteit die moet toezien op de naleving van o.a. art. 194a BW : misleidende reclame m.b.t. aard, samenstelling, hoeveelheid, hoedanigheid, eigenschappen of gebruiksmogelijkheden van producten. Van die kant had ik enige actie verwacht in alternatieve sferen. Tot heden niets van vernomen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Sanjeev Rastogi

02/10/2008 om 10:03 | [Bewerken](#)

Dear Door Marie Prins,
Thanks for citing my refernce in your article “Riskante ayurvedische geheimen” 23 januari 2008.

As the article was in a language which was not familiar to me, i was not able to get the basic idea of the article. This would be great if you can provide me a summary of the article in english.

I would also be happy to know as how you people are inclined towards the growth and best utilisation of ayurveda and traditional mediciens in general. Looking forward to hear from you.

Dr Sanjeev Rastogi, MD

rastogisanjeev@rediffmail.com

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

A. Atsou-Pier

28/11/2008 om 09:58 | [Bewerken](#)

Is er inmiddels iets moois opgebloeid tussen Marie Prins en Dr. Sanjeev Rastogi ?

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Reacties zijn gesloten.

[Artikelen uit Skepter](#)

[Proefnummer van Skepter](#)

